

Martyna Sielewicz, Jerzy Grodnicki

Skarszewy, woj. gdańskie

Informator Archeologiczny : badania 9, 264-265

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wykop 2 - znajdował się od południowej strony zamku. W odległości 6,6 m od ściany zamku odkryto zewnętrzny mur obronny zbudowany z cegieł.

Stratygrafia warstw kulturowych została naruszona dlatego też nie udało się ustalić średniowiecznego poziomu użytkowania. Układ warstw został zniszczony w czasie rozbiórki murów na początku wieku XVIII i w czasie pożaru oraz odbudowy skrzydła południowego, na początku XIX wieku.

Wykop 3 - znajdował się na międzymurzu od wschodniej strony zamku. Odkryto tu częściowo fundament ściany skrzydła wschodniego i fundament zewnętrznego muru obronnego, znajdującego się w odległości 8,8 m od ściany zamku. Fundament zbudowany z kamieni i gruzu ceglano-sięga do głębokości 2,3 m.

Przebadane warstwy kulturowe związane były z budową zamku i muru oraz z najstarszym osadnictwem na wzgórzu zamkowym, datowanym na VI-VIII w. Zawierały one ułamki ceramiki średniowiecznej i wczesno-średniowiecznej, fragmenty kości zwierzęcych. Znalaziono nóż żelazny, sprzączkę do pasa, fragmenty okuć brązowych i grot bełtu kuszy.

Badania będą kontynuowane w celu ustalenia poziomu użytkowego od południowej strony zamku, wyjaśnienie wzajemnych powiązań chronologicznych poszczególnych elementów architektury obronnej, odkrycie fosy zamkowej oraz wyjaśnienie charakteru osadnictwa z VI-VIII w.

SKARSZEWY
woj. gdańskie

Pracownia Archeologiczno-
Konserwatorska P. P. PKZ
Oddział w Warszawie

Badania prowadziła mgr Martyna Sielewicz, prace geofizyczne zespół pod kierunkiem mgr inż. Jerzego Grodnickiego. Finansował WKZ w Gdańsku. Pierwszy sezon badań. Średniowieczny zamek Joannitów.

Celem badań było odczytanie założenia zamkowego, rozpoznanie stratygrafii obiektu, oraz związane z projektem adaptacji zachowanego budynku, badania stanu zachowania i wzajemnego powiązania jego fundamentów.

Założono dwa wykopy o łącznej powierzchni 18 m².

Wykop 1 - o wymiarach 3 x 4 m zlokalizowano przy południowo-zachodniej ścianie budynku. Fundament jej zbudowany był w z ociosywanych głazów narzutowych oraz cegieł spojonych zaprawą wapienną, w układzie pasmowym. Na głębokości około 1 m poniżej poziomu użytkowania terenu, odsłonięto ceglana odsadzkę fundamentową, szerokości około 30 cm. Stopę fundamentu, posadowioną w piaszczystym calcu osiągnięto na głębokości około 2,6 m poniżej powierzchni terenu. W narożniku północnym wykopu, na głębokości około 0,8 m, natrafiono na pozostałość konstrukcji murowanej z dużych głazów narzutowych spojonych gliną z ułamkami cegieł. Miała ona zarys kwadratowy o bokach około 2 m. Stopa jej znajdowała się na głębokości około 2 m. Na obecnym etapie badań uściślenie przeznaczenia tej konstrukcji nie jest możliwe.

W zachodniej części wykopu natrafiono na zalegającą na calcu warstwę wczesnośredniowieczną z której wydobyto ułamki ceramiki datowane na IX-X wiek. Powyżej, nawarstwienia kulturowe związane były z budową oraz przebudowami zamku. Dostarczyły one średniowiecznego oraz nowożytnego materiału zabytkowego w postaci fragmentów ceramiki, naczyń kamionkowych, szkła, przedmiotów żelaznych i kości zwierzęcych, oraz dwie monety z XVI wieku. Na uwagę zasługuje liczny zespół kafli garnkowych pochodzący prawdopodobnie z rozbiórki pieca.

Wykop 2 - o wymiarach 2,5 x 2,5 m zlokalizowano we wschodnim narożniku piwnicy południowej, pomiędzy ścianą zewnętrzną budynku a ścianą działową piwnic. Fundamenty ich były ze sobą przewiązane i posadowione na tym samym poziomie co fundament ściany w wykopie 1. Ściana działowa zbudowana była z cegieł na jednej warstwie dużych kamieni narzutowych, bez utrzymania układu pasmowego. Fundament jej nie był posadowiony na calcu, lecz we wcześniejszym sztucznym zagłębieniu, wypełnionym do głębokości około 2 m poniżej stopy nawarstwieniami z zawartością ceramiki późnośredniowiecznej, ułamków naczyń kamionkowych, fragmentów przedmiotów żelaznych oraz kości zwierzęcych. Funkcja tego obiektu ziemnego nie jest w tej chwili rozpoznana.

Badania geofizyczne wykonane były przez Pracownię Geofizyki Technicznej Przedsiębiorstwa Poszukiwań Geofizycznych w Warszawie, przeprowadzone metodą profilowań elektrooporowych objęły teren całego wzgórza zamkowego. Wyniki wstępne sugerują istnienie pozostałości konstrukcji murowanych przy narożniku wschodnim stojącego budynku oraz w rejonie najbliższym zabudowie miejskiej.

Materiały znajdują się w Pracowni AK P.P.PKZ w Warszawie.

Badania będą kontynuowane.

SŁUPNO, gm. Borowiczki
woj. płockie
Stanowisko 9

patrz